

Spis treści

Wstęp.....	7
------------	---

Część I

Anglosaska doktryna precedensu.....	11
-------------------------------------	----

Rozdział I

Kwestie wprowadzające.....	13
----------------------------	----

1. Rodzaje precedensów	
w polskiej literaturze teoretyczno-prawnej	13
2. Zarys historyczny doktryny wiążącego precedensu	15
3. Argumenty uzasadniające instytucję wiążącego precedensu	18

Rozdział II

Zasada <i>stare decisis</i> (zasada związania precedensem)	21
--	----

1. Zakres podmiotowy i sposób związania	21
2. Specyfika Stanów Zjednoczonych	23
3. Pozostałe aspekty zasady <i>stare decisis</i>	25

Rozdział III

<i>Ratio decidendi</i> i <i>obiter dicta</i>	29
--	----

1. Elementy i Publikacja orzeczeń sądowych	
w systemie <i>common law</i>	29
2. <i>Ratio decidendi</i> (holding) – rule-model	33
2.1. Zagadnienia wstępne	33
2.2. Reguła precedensu	34
2.3. Podstawowe ograniczenia dla <i>ratio</i>	38
2.3.1. Pogląd pozytywny i krytyczny	38
2.3.2. Związek z faktami sprawy precedensowej	39
2.3.3. Dopuszczalny stopień abstrakcyjności <i>ratio</i>	41
2.3.4. Fakty hipotetyczne czy udowodnione.....	43
2.4. Dalsze wymogi stawiane <i>ratio</i>	44

2.4.1. Należyte przedyskutowanie	44
2.4.2. Powszechna akceptacja	46
2.4.3. Zarzut <i>per incuriam</i>	46
2.4.4. Właściwe opublikowanie precedensowego wyroku	48
2.4.5. Zgodność z zasadami <i>common law</i>	50
2.4.6. Zestarzenie się <i>ratio</i>	50
2.4.7. Brak prawnego charakteru	51
2.4.8. Zgodność z prawem Unii Europejskiej	53
2.4.9. Test uniwersalności <i>ratio</i>	54
2.5. Problem interpretacji <i>ratio</i>	55
2.6. Argumenty przemawiające za rule-model	59
3. <i>Obiter dicta</i>	59
4. Inne niż rule-model sposoby ujęcia istoty precedensu	62
4.1. Metoda dr. Goodharta	63
4.2. Model z zasad	65
4.3. Model rezultatu	66
4.4. Model z analogii	67
4.5. Teoria Ronalda Dworkina	69
4.6. Model naturalny	72
5. Case of first impression (sprawa jeszcze nierozpoznana)	73

Rozdział IV

Overruling (overriding) – unieważnienie precedensu	77
1. Zagadnienia wstępne	77
2. Przyczyny uzasadniające overruling	78
3. Utrudnienia w unieważnianiu precedensów	80
4. Overruling w Wielkiej Brytanii	85
5. Overruling w Stanach Zjednoczonych	88
6. Rodzaje overruling	89
7. Skutek overruling	90

Rozdział V

Distinguishing – „wyróżnienie” precedensu	93
1. Zagadnienia wstępne	93
2. Istota distinguishing	94
3. Różnice faktyczne uzasadniające distinguishing	96

4. Uzasadnienie dla distinguishing.....	100
5. Ograniczenia w stosowaniu distinguishing	102
6. Poszerzenie <i>ratio</i> a distinguishing.....	103
7. Inne sposoby spojrzenia na istotę distinguishing	104

Rozdział VI

Kwestie końcowe.....	107
1. Przeformułowanie – reformulation (reexplanation)	107
2. Zasada prymatu ustawy.....	108
3. Pojęcie precedensu	108

Część II

Porównanie z polską praktyką orzeczniczą.....	111
--	------------

Rozdział I

Anglosaskie precedensy a wyroki sądów <i>civil law</i>.....	113
1. Elementy polskich wyroków sądowych.....	113
2. Podstawowe różnice między wyrokami w prawie <i>common</i> a <i>civil law</i>	115
2.1. Brak zasady <i>stare decisis</i>	115
2.2. Brak rozróżnienia na <i>ratio decidendi</i> i <i>obiter dicta</i>	116
2.3. Nieprzywiązywanie wagi do okoliczności faktycznych.....	118
2.4. Brak overruling.....	120
2.5. Brak distinguishing.....	121
2.6. Wyjątkowe korzystanie z analogii	123
2.7. Mniejszy zakres swobody w case of first impression.....	125
3. Konkluzje.....	126

Rozdział II

Precedensy w anglosaskim prawie stanowionym a wyroki sądów <i>civil law</i>	129
1. Elementy anglosaskiego wyroku w prawie stanowionym.....	129
2. Specyfika precedensów w anglosaskim prawie ustawowym.....	129
2.1. Zwiększona siła zasady <i>stare decisis</i>	130
2.2. Sprawa nieuregulowana a luka w prawie	131

2.3. <i>Ratio decidendi</i> oraz distinguishing	133
3. Konkluzje.....	137

Rozdział III

Kwestie końcowe.....	139
1. Dalsze różnice między precedensami a wyrokami sądów <i>civil law</i>	139
2. Znane podziały orzeczeń sądowych a anglosaskie precedensy ...	140
3. Właściwa terminologia.....	143

Appendiks

Norwegia, Szwecja i Europejski Trybunał Sprawiedliwości.....	145
---	------------

<i>Bibliografia</i>	149
---------------------------	-----

<i>Indeks nazwisk</i>	155
-----------------------------	-----